

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315202150
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6315202150.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Z., G., nar. XX.XX.XXXX a W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti R. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., W. XX a W. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., Y. XX, v zastúpení JUDr. Petrom Šramkom, advokátom Brezno, Moyzesova 12 cez Centrum právnej pomoci, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

r o z h o d o l :

I. Súd u p r a v u j e výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Z., G., nar. XX.XX.XXXX a W., nar. XX.XX.XXXX tak, že ich z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec je p o v i n n ý prispievať na každé z detí výživným po 27,13 Eur mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na každé z nich sumou vo výške 30% z takto zmeneného životného minima a to vždy do 15 dní v každom mesiaci dopredu, k rukám matky maloletých detí.

III. Súd styk otca s maloletými deťmi neupravuje, ponecháva ho na dohodu rodičov.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

V. Súd n e p r i z n á v a štátu náhradu trov spočívajúcich v zaplatení znalečného vo výške 369,36 Eur.

o d ô v o d n e n i e :

Na návrh otca maloletých detí doručený tunajšiemu súdu 17.03.2015 sa začalo konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej G. Z.. Týmto návrhom sa otec domáha, aby maloletá jemu bola zverená do osobnej starostlivosti a jej matka aby bola zviazaná prispievať na ňu výživným v minimálnej výške. Svoj návrh odôvodňuje tým, že maloletá je narodená mimo manželstva, zo vzťahu s matkou maloletej pochádza aj ďalšie dieťa, maloletá W. Z.. Do konca februára 2015 žili v spoločnej domácnosti pri starých rodičoch zo strany matky maloletých detí T. a F. K.. Potom, čo zistil, že matka maloletých detí si našla iného priateľa, sa spolu s maloletou dcérou G. odsťahoval k svojim rodičom.

Súd vo veci pojednával 21.04.2015. Na tomto pojednávaní otec maloletých detí trval na návrhu, aby maloletá G. jemu bola zverená do osobnej starostlivosti. S jeho návrhom matka maloletej nesúhlasila. Vzhľadom k tomu, že ani jeden z rodičov nedomáhal sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k druhej dcére W., tunajší súd uznesením č. k. 8P/59/2015-39 zo dňa 21.04.2015 ex offo začal konanie o úpravu rodičovských práv a povinností aj k maloletej W..

Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom G. a W. záviselo od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, tunajší súd uznesením č. k. 8P/59/2015-42 zo dňa 21.04.2015 ustanovil do konania znalca z odboru psychológie, z odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých Mgr. Františka Nociara.

Ustanovený znalec vykonal potrebné znalecké vyšetrenia a dňa 28.08.2015 doručil súdu znalecký posudok č. XX/XXXX.

V závere znaleckého posudku znalec uvádza, že rozdelenie maloletých detí Z. zverením každej inej rodičovi nie je v ich záujme a znamenalo by to pre obidve deti psychickú ujmu. Obidve deti majú právo vyrastať so svojim súrodencom a nemôže byť nadradený záujem otca, ktorý nemá vytvorený vzťah s mladšou dcérou, preto žiada do svojej starostlivosti len staršiu dcéru, sám rozdelenie detí do starostlivosti otca a matky nevie logicky odôvodniť. Nezáujem otca o dcéru W. výrazne deformuje jej osobnostný, citový a sociálny vývin. Znalec na základe zistených skutočností odporúča zveriť obidve maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a to z toho dôvodu, že spôsobilosť otca samostatne poskytovať starostlivosť maloletej dcére G. či obidvom dcéram je otáznym, v prevažnej miere prenecháva praktickú starostlivosť o dieťa svojim rodičom, u ktorých žije a sám požíva ich zabezpečenie. Znalec spôsobilosť otca poskytovať starostlivosť maloletemu dieťaťu hodnotí ako nedostatočnú. Záujem otca o výchovu a starostlivosť o maloleté dcéry je otáznym a nepresvedčivým. Pri rozhovore v rámci znaleckého vyšetrenia otec maloletých detí začína témou peňazi a sociálnych dávok viazaných na rodinu a dieťa. Na otázku, prečo chce dieťa do svojej osobnej starostlivosti nevie odpovedať, odpovedá: „Lebo ho chcem“. Spôsobilosť poskytovať výchovu a starostlivosť maloletým deťom je na strane matky dostatočnou. Určité rezervy sa preukazujú v zabezpečovaní podnetov na rozvoj dieťaťa podľa jeho potrieb vzhľadom k veku. Najmä u maloletej G. je badateľné zaostávanie v rozvoji grafomotoriky, slovnej zásoby a podobne. U maloletej G. sa vo vzťahu k matke v porovnaní so vzťahom k otcovi preukazuje výraznejšia naviazanosť na matku, vzťah k nej je dôvernejší. Z výpovede maloletej, ako aj z jej správania sa a vyjadrení pri pokusoch o realizáciu kontaktu s otcom po rozpade vzťahu rodičov je zrejmé, že maloletá preferuje zotrvanie v starostlivosti matky.

Tunajší súd uznesením č. k. 8P/59/2015-72 zo dňa 02.09.2015 priznal Mgr. Františkovi Nociarovi odmenu a náhradu výdavkov súvisiacich s vypracovaním písomného znaleckého posudku spolu vo výške 369,39 Eur, túto sumu znalcovi vyplatil štát.

Na pojednávaní dňa 20.10.2015 otec maloletých detí v neprítomnosti svojho právneho zástupcu uviedol, že konanie sa už ťahá skoro rok, treba určiť komu sa zveria deti do starostlivosti. Dodal, že medzitým sa nikde nezamestnal, naďalej je nezamestnaný. V poslednom čase G. spolu s W. sú v starostlivosti matky.

Matka maloletých detí na uvedenom pojednávaní domáhala sa zverenia obidvoch dcér do svojej starostlivosti, aby boli spolu. Ohľadom výživného nevedela sa vyjadriť vzhľadom k tomu, že otec detí je nezamestnaný. Ohľadom styku otca s maloletými deťmi dodala, že sa s otcom maloletých detí vedia dohodnúť, on jej zavolá keď má prísť deti pozrieť. V poslednom čase ich ale pozeráť nechodí.

Kolízny opatrovník na tomto pojednávaní navrhol obidve deti zveriť do osobnej starostlivosti matky už aj vzhľadom na súrodenecké väzby obidvoch detí. Výživné navrhol určiť podľa úvahy súdu. Ohľadom styku otca s maloletými deťmi navrhol tento styk súdom neupravovať, ponechať ho na dohodu rodičov.

Na pojednávaní dňa 19.11.2015 právny zástupca otca maloletých detí zotrval na podanom písomnom návrhu. Navrhol rozhodnúť v zmysle podaného návrhu s prihliadnutím na závery znaleckého posudku. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Na tomto pojednávaní otec maloletých detí uviedol, že situácia v rodine je taká, že matka s maloletými deťmi naďalej býva v Brezne na Mazorníku, on chodí deti pozeráť a to každý týždeň. Na jeho návšteve u detí sa s matkou detí vedia telefonicky dohodnúť. Naďalej chce, aby tento jeho styk s deťmi bol na základe dohody. Dodal, že naďalej nikdy nepracuje, je evidovaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno. Nemá žiaden príjem, nakoľko dávky v hmotnej núdzi boli určené spolu s matkou maloletých detí. Na výživu maloletých detí prispieva sporadicky, keď peniaze má tak dá.

Matka maloletých detí na uvedenom pojednávaní uviedla, že situácia v rodine je taká, že obidve deti má pri sebe. Otec sa s deťmi stretáva na základe ich dohody. Taktiež na výživu detí prispieva, keď má

peniaze tak im niečo donesie. Od 01.07.2015 nepoberá dávky v hmotnej núdzi, žije z prídavkov na deti a podporujú ju aj starí rodičia, u ktorých býva.

Kolízny opatrovník na tomto pojednávaní uviedol, že navrhuje obidve deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, výživné určiť zo strany otca, styk otca s deťmi neupraviť, ponechať ho na dohodu účastníkov.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

V zmysle § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí.

Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne od dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že maloleté deti sú narodené mimo manželstva. Maloletá G. má 5 rokov, je zdravá, navštevuje komunitné centrum v Brezne, kde sa nič neplatí. Maloletá W. má 4 roky, je zdravá, tiež navštevuje komunitné centrum, kde nič neplatí.

Obidvaja rodičia maloletých detí sú slobodní, do februára 2015 žili ako druh a družka. Obidvaja sú bez práce, do 01.01.2015 poberali spoločne dávky v hmotnej núdzi a príspevky spolu vo výške 160,40 Eur. Matka maloletých detí poberala a naďalej pobera prídavky na obidve deti.

Otec maloletých detí býva u svojich rodičov. Matka s maloletými deťmi býva u svojej starej matky F. K. v Z. na adrese W. XX.

Vzhľadom na závery znaleckého posudku súd obidve deti zveril do osobnej starostlivosti matky.

Prihliadnuc na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na možnosti, schopnosti ich otca a tiež možnosti, schopnosti a osobnú starostlivosť matky o maloleté deti, súd uložil otcovi maloletých detí prispievať na ne minimálnym výživným, to je v súčasnosti na každú z dcér po 27,13 Eur mesačne. Túto povinnosť bude mať otec od vykonateľnosti rozhodnutia, nakoľko doteraz bolo preukázané, že na výživu maloletých detí sporadicky prispieval podľa možnosti.

Súd styk otca s maloletými deťmi neupravil, ponechal ho na dohodu rodičov, nakoľko v poslednom čase rodičia maloletých detí sa na styku otca s deťmi vedia dohodnúť.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 146 ods. 1, písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu. I bez návrhu možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať konanie okrem iného aj vo veciach starostlivosti o maloleté deti.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. K ustanoveniu znalca do konania súd pristúpil na základe toho, že otec maloletých detí trval na rozdelení detí s tým, aby maloletá G. jemu bola zverená do osobnej starostlivosti. Vzhľadom k tomuto jeho návrhu súd vykonal aj dokazovanie prostredníctvom znalca. Za vypracovaný znalecký posudok súd zaplatil znalcovi odmenu a náhradu výdavkov spolu vo výške 369,36 Eur. Táto suma predstavuje trovy štátu v tomto konaní. Vzhľadom na nemajetnosť otca maloletých detí súd mu neuložil povinnosť nahradiť štátu tieto trovy konania, trovy konania si znáša štát sám.

Podľa § 162 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie bežného výživného je predbežne vykonateľný, lehotá na plnenie plynie od jeho doručenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.